

พรบ.การฉ้อโกงในกิจการ พ.ศ.2545

พระราชบัญญัติ
การฉ้อโกงในกิจการ
พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๕
เป็นปีที่ ๕๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เห็นว่าการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการฉ้อโกงในกิจการ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับ
มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการฉ้อโกงในกิจการ พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติการฉ้อโกงในกิจการ พ.ศ. ๒๕๑๑

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“การฉ้อโกงในกิจการ” หมายความว่า กิจการที่บุคคลหลายคนตกลงเข้าร่วมกันเพื่อทำกิจการซึ่งกันและกันในการจัดการสห หรือจัดการสหและสหกรณ์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งตกลงเข้าร่วมกันนั้นซึ่งถึงแก่ความตาย และมีได้ประสงค์จะหา
กำไรหรือรายได้เพื่อแบ่งปันกัน

“สมาคมฉ้อโกงในกิจการ” หมายความว่า สมาคมฉ้อโกงในกิจการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการจัดการสห
สหกรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสมาคมฉ้อโกงในกิจการ

“เงินค่าสมัคร” หมายความว่า เงินค่าสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมฉ้อโกงในกิจการ

“เงินสหกรณ์” หมายความว่า เงินที่สมาชิกร่วมกันออกช่วยเหลือเป็นค่าจัดการสห หรือค่าจัดการสหและสหกรณ์
หรือสหกรณ์ของสมาชิกซึ่งถึงแก่ความตาย รวมทั้งเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อดำเนินการของสมาคมฉ้อโกงในกิจการ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานที่เป็นที่ทำการของสมาคมฉ้อโกงในกิจการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินการสมาคมฉ้อโกงในกิจการ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการดำเนินการสมาคมฉ้อโกงในกิจการ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งไว้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่กรุงเทพมหานครหรือนายทะเบียนสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่อื่น แล้วแต่กรณี

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า นายทะเบียนกลางสมาคมภายในกิจสงเคราะห์

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ห้ามมิให้บุคคลใดนอกจากสมาคมภายในกิจสงเคราะห์และกรรมการภายในกิจสงเคราะห์ที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของ “ภายในกิจสงเคราะห์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

มาตรา ๖ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว*เป็นนายทะเบียนกลาง นายทะเบียนสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่กรุงเทพมหานครและนายทะเบียนสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ประจำท้องที่อื่นให้ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว*แต่งตั้ง

มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นหรือออกระเบียบและประกาศ ทั้งนี้ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

การจัดตั้งสมาคมภายในกิจสงเคราะห์

มาตรา ๘ สมาคมภายในกิจสงเคราะห์จะมีขึ้นได้ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ สมาคมภายในกิจสงเคราะห์จะมีวัตถุประสงค์นอกจากการภายในกิจสงเคราะห์มิได้

มาตรา ๙ สมาคมภายในกิจสงเคราะห์ต้องมีข้อบังคับและต้องจดทะเบียน เมื่อได้จดทะเบียนแล้วให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล การตั้งสาขาสมาคมภายในกิจสงเคราะห์จะกระทำมิได้

มาตรา ๑๐ การขอจดทะเบียนสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน ขึ้นคำขอพร้อมด้วยข้อบังคับของสมาคมภายในกิจสงเคราะห์อย่างน้อยสามฉบับต่อนายทะเบียนประจำท้องที่ที่จะตั้งสำนักงาน

คุณสมบัติของผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ และหลักเกณฑ์ วิธีการขึ้นคำขอจดทะเบียน ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ ในการขอจดทะเบียน ถ้าได้ปฏิบัติถูกต้องครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐ มีข้อบังคับถูกต้องตาม มาตรา ๑๑ และข้อบังคับนั้นไม่ขัดต่อกฎหมายและวัตถุประสงค์ของสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ ก็ทั้งผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ทุกคนมีคุณสมบัติถูกต้องตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนได้ และให้ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้แก่สมาคมภายในกิจสงเคราะห์นั้น

ถ้าหากนายทะเบียนเห็นว่าในการขอจดทะเบียนมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้อง เมื่อได้แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงถูกต้องแล้วให้นายทะเบียนออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้สมาคม นั้น

ถ้าผู้ยื่นคำขอไม่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามวรรคสองภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งนายทะเบียน ให้ นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้ขอจดทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันยื่นคำขอ

ให้ผู้จดทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อปลัดกระทรวงได้โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าว และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังปลัดกระทรวงโดยมีชักช้า

ให้ปลัดกระทรวงวินิจฉัยไว้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒ ให้นายทะเบียนกลางประกาศการจดทะเบียนสมาคมตามปณิกสงเคราะห์ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๓ ข้อบังคับของสมาคมตามปณิกสงเคราะห์อย่างใดก็อย่างหนึ่งซึ่งมีความเกี่ยวกับเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า "สมาคมตามปณิกสงเคราะห์" กำกับไว้ที่ชื่อบนป้าย
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน และวันเวลาเปิดทำการ
- (๔) วิธีการรับสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพ
- (๕) อัตราเงินค่าสมัคร อัตราเงินค่าบำรุง และอัตราเงินสงเคราะห์ และวิธีการชำระเงินนั้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- (๗) วิธีการจ่ายเงินค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว
- (๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้จ่ายและการเก็บรักษาเงิน
- (๙) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่
- (๑๐) ข้อกำหนดเกี่ยวกับจำนวนกรรมการ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ คุณสมบัติของสมาชิก หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับสมาชิกให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด วิธีการจ่ายเงินและการใช้จ่ายและการเก็บรักษาเงินตามมาตรา ๑๓ (๗) และ (๘) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศ

กำหนด

มาตรา ๑๕ วันเวลาเปิดทำการสำนักงานตามมาตรา ๑๓ (๓) ต้องไม่น้อยกว่าห้าวันในหนึ่งสัปดาห์ และวันหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าสามชั่วโมง และให้สมาคมตามปณิกสงเคราะห์ใดประกาศวันและเวลาเปิดทำการไว้ที่สำนักงาน

มาตรา ๑๖ การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมตามปณิกสงเคราะห์จะกระทำได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันของที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การยื่นคำขอจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด นายทะเบียนมีอำนาจไม่รับจดทะเบียนการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมตามปณิกสงเคราะห์ได้ เมื่อเห็นว่า การแก้ไขหรือเพิ่มเติมนั้นขัดต่อวัตถุประสงค์ของสมาคมตามปณิกสงเคราะห์หรือขัดต่อกฎหมาย

การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมตามปณิกสงเคราะห์ จะยังไม่ส่งผลใช้บังคับจนกว่านายทะเบียนจะได้รับจดทะเบียนแล้ว

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมตามปณิกสงเคราะห์ ให้นำมาตรา ๑๑ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗ สมาคมตามปณิกสงเคราะห์ต้องจัดให้มีป้ายชื่อเป็นภาษาไทยอ่านได้ชัดเจนติดไว้ที่หน้าสำนักงาน และต้องติดใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนไว้ที่สำนักงานในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้นายทะเบียนออกใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้เมื่อสมาคมตามปณิกสงเคราะห์ร้องขอ

การขอรับใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน การออกใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนและแบบใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การดำเนินกิจการของสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์

มาตรา ๑๕ ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์ได้สมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนเพื่อตั้งคณะกรรมการและมอบหมายการตั้งวงให้แก่คณะกรรมการ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับคณะกรรมการ

มาตรา ๒๐ การแต่งตั้งกรรมการและการเปลี่ยนแปลงกรรมการ ให้ทำได้โดยมติของที่ประชุมใหญ่และต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ประชุมใหญ่ลงมติ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนกรรมการคนใด นายทะเบียนต้องแจ้งเหตุที่ไม่รับจดทะเบียนให้สมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์ทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ ไม่รับจดทะเบียน และให้นำมาตรา ๑๑ วรรคสี่และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ยังไม่มีการจดทะเบียนกรรมการของสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์ชุดใหม่ ถ้าข้อบังคับของสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์มิได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้กรรมการชุดเดิมปฏิบัติหน้าที่กรรมการต่อไปจนกว่าจะได้มีการจดทะเบียนกรรมการชุดใหม่

มาตรา ๒๑ ให้สมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์มีคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน โดยมีตำแหน่งนายกสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์หนึ่งคน เลขานุการหนึ่งคน เหรัญญิกหนึ่งคน และตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด เป็นผู้ดำเนินการของสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์และเป็นผู้แทนของสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้ คณะกรรมการจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

กรรมการของสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์ ต้องมีคุณสมบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

กรรมการสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน

กรรมการสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่โดยมติสองในสามของผู้มาประชุมจะกำหนดเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้มีการแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตำแหน่งแทน

มาตรา ๒๒ การประชุมใหญ่สามัญ ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน เพื่อ

- (๑) รับทราบรายงานกิจการในรอบปีที่ผ่านมาจากสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์
- (๒) พิจารณานุมัติบัญชีรายได้ ใช้จ่าย และบัญชีงบดุลของสมาคมภายในกิ่งสงเคราะห์
- (๓) เลือกตั้งคณะกรรมการแทนคณะกรรมการเมื่อครบวาระตามมาตรา ๒๑ วรรคสาม
- (๔) พิจารณาวาระอื่น ๆ

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ สุดแต่จะเห็นสมควร

สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคนจะทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อการใดการหนึ่งเมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญในระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญได้

มาตรา ๒๔ ในการเรียกประชุมใหญ่สามัญหรือการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ คณะกรรมการต้องส่งหนังสือนัดประชุมไปยังสมาชิกทุกคนซึ่งมีชื่อในทะเบียนสมาชิกก่อนวันนัดประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

การเรียกประชุมใหญ่ตามวรรคหนึ่งตั้งแต่วันประชุมที่ วัน เวลา และระเบียบวาระการประชุมและจัดส่งรายชื่อและเอกสารที่เกี่ยวข้องตามควรไปพร้อมกันด้วย

มาตรา ๒๕ การประชุมใหญ่ ต้องมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าในการประชุมครั้งแรกสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาไม่ครบองค์ประชุม หากการประชุมนั้นได้นัดโดยสมาชิกร้องขอให้เลิกประชุม ถ้าการประชุมนั้นมิใช่โดยสมาชิกร้องขอ ให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสามสิบวัน การประชุมครั้งหลังนี้มีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือไม่น้อยกว่าสามสิบคนก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับและการเลิกสมาคมมาปณกิจสงเคราะห์ต้องมีผู้มาประชุมคราวละหนึ่งเท่านั้น

มาตรา ๒๖ ในการประชุมใหญ่ สมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน การวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่กรณีการแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ และการเลิกสมาคมมาปณกิจสงเคราะห์ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้มาประชุม

มาตรา ๒๗ สมาชิกจะมอบเงินตกเป็นหนังสือให้ผู้อื่นซึ่งมิใช่สมาชิกมาประชุมใหญ่และออกเสียงแทนคนก็ได้ ผู้รับมอบเงินตกคนหนึ่งรับมอบเงินตกได้คนเดียว

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่จะมีคดีเรื่องใด ถ้าส่วนได้เสียของกรรมการหรือสมาชิกของสมาคมมาปณกิจสงเคราะห์ผู้ใดขัดกับประโยชน์ได้เสียของสมาคม กรรมการเรียกสมาชิกของสมาคมผู้นั้นจะออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้นมิได้

มาตรา ๒๙ นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่กลางเข้าร่วมการประชุมใหญ่ของสมาคมมาปณกิจสงเคราะห์และอาจชี้แจงแสดงข้อคิดเห็นแก่ที่ประชุมใหญ่ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้สมาคมมาปณกิจสงเคราะห์เรียกเก็บเงินอื่นใดจากสมาชิกนอกเหนือจากเงินค่าสมัคร เงินค่าบำรุง และเงินสงเคราะห์

เงินค่าสมัครให้เรียกเก็บจากผู้ซึ่งสมัครเข้าเป็นสมาชิกในครั้งแรกเพียงครั้งเดียวตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินค่าบำรุงให้เรียกเก็บจากสมาชิกเป็นรายเดือนหรือรายปีตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับแต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินสงเคราะห์ให้เรียกเก็บได้ตามจำนวนสมาชิกที่ตายตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

สมาคมมาปณกิจสงเคราะห์อาจเรียกเก็บเงินสงเคราะห์ไว้ล่วงหน้าเพื่อสำรองจ่ายเป็นค่าจัดการศพได้แต่ต้องไม่เกินอัตราที่ที่ประชุมใหญ่กำหนดและต้องกำหนดในข้อบังคับ

ในกรณีที่สมาคมมาปณกิจสงเคราะห์เล็ก หรือสมาชิกผู้ใดพ้นจากสมาชิกภาพให้สมาคมมาปณกิจสงเคราะห์คืนเงินสงเคราะห์ที่เรียกเก็บไว้ล่วงหน้าให้แก่สมาชิกเท่าที่สมาชิกผู้นั้นยังไม่คงอยู่ในความผูกพันที่จะต้องจ่ายเงินสงเคราะห์ตามที่ได้จ่ายล่วงหน้าไว้ให้แล้ว

มาตรา ๓๑ สมาคมมาปณกิจสงเคราะห์อาจหักเงินจำนวนหนึ่งไว้จากเงินสงเคราะห์ได้ตามสมควรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการของสมาคมมาปณกิจสงเคราะห์ตามอัตราที่ที่ประชุมกำหนด แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๒ กรรมการไม่มีสิทธิได้รับค่าจ้างหรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจากสมาคมมาปณกิจสงเคราะห์ กรรมการอาจได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจากสมาคมมาปณกิจสงเคราะห์ได้ หากสมาคมมาปณกิจสงเคราะห์ได้วางระเบียบไว้ที่จ่ายได้

ระเบียบของสมาคมมาปณกิจสงเคราะห์ว่าด้วยการจ่ายเบี้ยประชุม ค่าพาหนะหรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันให้แก่กรรมการ ต้องกระทำโดยมติของที่ประชุมใหญ่และต้องส่งสำเนาที่มีรับรองว่าถูกต้องต่อนายทะเบียน

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการโดยวิธีใด ๆ ที่คล้ายคลึงกับให้ผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ที่ยังมิได้จดทะเบียนโดยถูกต้องตามกฎหมาย

มาตรา ๓๔ ห้ามมิให้ผู้ใดชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการให้ผู้อื่นเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ โดยได้รับประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่นไม่ว่าจะเป็นสินจ้างหรือค่าใช้จ้างอื่นจากการชักชวน ชี้ช่อง หรือจัดการนั้น

มาตรา ๓๕ สมาชิกมีสิทธิขอตรวจบัญชีและเอกสารของสมาคมภายในกิจสงเคราะห์เพื่อทราบการดำเนินงานกิจการของสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ที่สำนักงานได้ในเวลาเปิดทำการ

หมวด ๔

การควบคุมสมาคมภายในกิจสงเคราะห์

มาตรา ๓๖ สมาคมภายในกิจสงเคราะห์ ต้องจัดให้มีทะเบียนสมาชิกตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด และให้เก็บรักษาทะเบียนดังกล่าวพร้อมทั้งหลักฐานและเอกสารที่ใช้ประกอบกลางทะเบียนไว้ที่สำนักงาน

สมาคมภายในกิจสงเคราะห์ต้องส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกที่มีอยู่ในวันที่ครบเก้าสิบวันนับแต่วันที่ยื่นทะเบียนให้แก่ นายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันดังกล่าว และเมื่อสิ้นเดือนมีนาคม เดือนมิถุนายน เดือนกันยายน และเดือนธันวาคมของทุกปี สมาคมภายในกิจสงเคราะห์ต้องส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกในส่วนที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนสมาชิกตามที่เป็นอยู่ในวันสิ้นเดือนนั้นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นเดือนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๗ สมาคมภายในกิจสงเคราะห์ ต้องจัดให้มีสมุดชำระเงินประจำตัวสมาชิกให้แก่สมาชิก บัญชีชำระเงินประจำตัวสมาชิก บัญชีแสดงฐานะการเงินและหลักฐานการรับจ่ายเงินตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด และต้องเก็บรักษาเอกสารประกอบบัญชีแสดงให้เห็นความถูกต้องแห่งบัญชีนั้นไว้ด้วย

สมาคมภายในกิจสงเคราะห์ต้องรายงานจำนวนเงินที่มีอยู่ในมือและในธนาคารตามที่เป็นอยู่ในวันสิ้นเดือนมิถุนายนของทุกปีต่อนายทะเบียนภายในสามสิบ วันนับแต่วันสิ้นเดือนนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๘ เมื่อสิ้นปีปฏิทินทุกปี สมาคมภายในกิจสงเคราะห์ต้องทำบัญชีรายได้ รายจ่าย และบัญชีงบดุลตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปี ให้สมาคมภายในกิจสงเคราะห์เสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติบัญชีรายได้ รายจ่าย และบัญชีงบดุลนั้นภายในกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

สมาคมภายในกิจสงเคราะห์ต้องส่งสำเนางบดุลตามวรรคหนึ่งที่มีคำรับรองว่าถูกต้องต่อนายทะเบียนเพื่อตรวจสอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่อนุมัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด และสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ต้องแสดงสำเนางบดุลไว้ที่สำนักงานเพื่อให้สมาชิกและผู้มีส่วนได้เสียตรวจสอบได้ด้วย

มาตรา ๓๙ ให้สมาคมภายในกิจสงเคราะห์เก็บรักษาหลักฐานเอกสารตามมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๔๐ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจเอกสาร คัดเอกสาร หรือขอให้คัดรายการ และรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสมาคมภายในกิจสงเคราะห์จากนายทะเบียนให้อื่นคำขอตามแบบที่นายทะเบียนกลางกำหนด

มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินการของสมาคมภายในกิจสงเคราะห์ให้ยื่น ไปด้วยดีเมื่อมีกรณีที่น่าสงสัยเห็นสมควรที่จะได้ฟังความคิดเห็นและคำวินิจฉัยของสมาชิกในปัญหาหรือกิจการใด นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาและวินิจฉัยปัญหาหรือกิจการนั้นได้

มาตรา ๔๒ เมื่อสมาชิกคนใดคนหนึ่งหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอว่าการประชุมใหญ่ของสมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์
ถ้าได้นัดเรียกหรือได้ประชุมกันหรือได้ลงมติฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เพิก
ถอนมติของที่ประชุมใหญ่ที่เกิดขึ้นในคราวประชุมที่ได้เรียกหรือได้ประชุมกันหรือได้ลงมติฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคมมาเป็นถึง
สงเคราะห์นั้นเสียได้ การร้องขอให้เพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่นั้น ถ้าสมาชิกเป็นผู้ร้องขอต้องร้องขอภายในสามสิบวันนับแต่วันเป็นที่ประชุม
ใหญ่ลงมติ

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้เพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ กรรมการคนใดคนหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นต่อ
ปลัดกระทรวงได้ โดยทำเป็นหนังสือยื่นก่อน นายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไป
ยังปลัดกระทรวงโดยมิชักช้า

ให้ปลัดกระทรวงวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์แล้ววินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์กระทำการใดอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่
สมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์ ถ้าสมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ให้นายทะเบียนร้องทุกข์หรือฟ้องคดีได้ โดยให้พนักงาน
อัยการรับว่าจ้างให้สมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์ และให้สมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์ออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการร้องทุกข์หรือฟ้องคดีหรือว่าจ้างนาย
ทะเบียนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่คณะกรรมการหรือกรรมการกระทำการหรือละเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนจนทำให้
เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์หรือสมาชิก หรือทำให้มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินหรือการบัญชี ให้นายทะเบียนมี
อำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คณะกรรมการหรือกรรมการระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์
ของสมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์หรือสมาชิก
- (๒) ให้คณะกรรมการหรือกรรมการแก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด
- (๓) ให้คณะกรรมการหรือกรรมการหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ให้แล้วเสร็จตามวิธีการ
และภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด
- (๔) ให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับการนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

มาตรา ๔๕ เมื่อนายทะเบียนสั่งให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งกรรมการทั้งหมด ให้นายทะเบียนแต่งตั้ง
คณะกรรมการชั่วคราวขึ้นคณะหนึ่งมีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่
เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่ทั้งหมดให้เสร็จสิ้นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๔๖ เมื่อนายทะเบียนสั่งให้กรรมการคนใดพ้นจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการส่วนที่เหลือเรียกประชุม
ใหญ่ตั้งผู้เป็นกรรมการแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ถ้ามิได้ตั้งหรือตั้งกรรมการไม่ได้ตามกำหนดเวลา ให้นาย
ทะเบียนแต่งตั้งสมาชิกคนใดคนหนึ่งเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งกรรมการเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่ง
ตนแทน แต่ถ้าวาระของกรรมการผู้นั้นเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คณะกรรมการส่วนที่เหลือจะเรียกประชุมใหญ่เพื่อตั้งกรรมการแทน
หรือนายทะเบียนจะดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน ให้นายทะเบียนแต่งตั้งกรรมการชั่วคราวให้ครบจำนวนเจ็ดคน และให้
คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นาย
ทะเบียนแต่งตั้งกรรมการชั่วคราว

มาตรา ๔๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงาน
เจ้าหน้าที่ มีอำนาจ

- (๑) เข้าไปในสำนักงานของสมาคมมาเป็นถึงสงเคราะห์ในวันทำการระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อ
ตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สั่งให้กรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมฯ ไปกิจสงเคราะห์ ส่งหรือแสดงบัญชีและเอกสารของสมาคมฯ ไปกิจสงเคราะห์

(๓) สอนตามบุคคลใน (๒) หรือเรียกบุคคลดังกล่าวมาเพื่อสอนตามเรื่องแสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสมาคมฯ ไปกิจสงเคราะห์

ในการพิจารณาตรวจสอบกระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนด้วย

ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนาจความสะดวกลดความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๘ นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่นายทะเบียนกลางประกาศกำหนด

ในการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายและพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

หมวด ๕

การดำเนินกิจการของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐ

มาตรา ๔๙ ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐใดที่ประสงค์จะดำเนินการการดำเนินกิจการไปกิจสงเคราะห์ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดในมาตรา ๕๐

มาตรา ๕๐ ให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดระเบียบการขึ้นทะเบียนการดำเนินการดำเนินการควบคุม และการเลิกกิจการการดำเนินกิจการไปกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐขึ้นไว้ ระเบียบนี้เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้ใช้บังคับได้

เมื่อการดำเนินกิจการไปกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐได้ขึ้นทะเบียนตามระเบียบที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดในวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่า การดำเนินกิจการไปกิจสงเคราะห์ดังกล่าวเป็นงานอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐนั้น

หมวด ๖

การเลิกสมาคมฯ ไปกิจสงเคราะห์

มาตรา ๕๑ สมาคมฯ ไปกิจสงเคราะห์ย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก

(๒) นายทะเบียนสั่งให้เลิกตามมาตรา ๕๒

(๓) ศาลสั่งให้เลิกตามมาตรา ๕๔

เมื่อเลิกสมาคมฯ ไปกิจสงเคราะห์ ให้นายทะเบียนกลางประกาศการเลิกในราชกิจจานุเบกษาและให้นายทะเบียนปิดประกาศที่สำนักงานด้วย

มาตรา ๕๒ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้เลิกสมาคมฯ ไปกิจสงเคราะห์ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) สมาชิกไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดรวมกันยื่นคำร้องขอต่อคณะกรรมการบริหารของสมาคมให้เลิกสมาคม
ตามใบกิจสงเคราะห์พร้อมด้วยเหตุผลประกอบคำร้องขอ และนายทะเบียนได้สอบสวนสมาชิกฐานและเหตุผลประกอบคำร้องขอแล้วเป็นที่ปรากฏ
แน่ชัดว่าสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์สมควรจะต้องเลิกดำเนินการตามคำร้องขอนั้น

(๒) บุคคลอื่นซึ่งมิได้เป็นกรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเข้ามากระทำการใบสมัครรับการและนายทะเบียนได้มีคำสั่ง
ให้บุคคลดังกล่าวเลิกการกระทำการในฐานะกรรมการแล้ว แต่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน

(๓) มีพฤติการณ์ที่ทำให้เห็นว่าการดำเนินการของสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์นี้ไม่เป็นไปโดยสุจริต และนาย
ทะเบียนได้สอบสวนพฤติการณ์ดังกล่าวแล้วมีเหตุผลเป็นที่เชื่อถือได้

(๔) มีพฤติการณ์ที่ทำให้เห็นว่าการดำเนินการของสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์ไม่อาจดำเนินต่อไปได้ไม่เพราะเหตุ
ใด ๆ

เมื่อนายทะเบียนสั่งให้เลิกสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์ใด ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือหรือด้วยเหตุผลไปยังสมาคม
ตามใบกิจสงเคราะห์นี้ภายในสามสิบวัน

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งเลิกสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์ตามมาตรา ๕๒ กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่ง
หนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดของสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์นั้น มีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงโดยคำไปแก่งสื่ออื่นต่อนายทะเบียน
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังปลัดกระทรวงโดยมิชักช้า

ไปปลัดกระทรวงวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันยื่นอุทธรณ์แล้ววินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่นายทะเบียนเพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียร้องขอ ศาลอาจสั่งให้เลิก
สมาคมตามใบกิจสงเคราะห์นั้นได้

หมวด ๑
การชำระบัญชี

มาตรา ๕๕ เมื่อสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์ใดต้องเลิกไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้มีการชำระบัญชีสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์
นั้น และให้นำความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด
มาใช้บังคับโดยอนุโลม เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๖ ในการตั้งผู้ชำระบัญชีของสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์ที่ต้องเลิก ให้ที่ประชุมใหญ่ตั้งผู้ชำระบัญชีโดยได้รับความ
เห็นชอบจากนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์นั้นนับแต่วันที่ได้จดทะเบียนเลิกแล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการชำระบัญชีของสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่อาจตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาดังกล่าวหรือให้นายทะเบียนไม่ให้ความเห็นชอบใน
การตั้งผู้ชำระบัญชีให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์ได้

เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมด ร้องขอต่อนายทะเบียน
นายทะเบียนจะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีที่ได้ตั้งไว้ก็ได้

ให้นายทะเบียนจดทะเบียนผู้ชำระบัญชีที่นายทะเบียนให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ชำระบัญชีที่ได้รับแต่งตั้ง
ตามวรรคสองหรือวรรคสาม และให้เปิดประกาศชื่อผู้ชำระบัญชีไว้ที่สำนักงานและที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ที่สมาคมตามใบกิจสงเคราะห์นั้น
ตั้งอยู่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี

ผู้ชำระบัญชีอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๕๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนจดทะเบียนผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีปิดประกาศไว้ที่สำนักงาน
และที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ที่สมาคมตามใบกิจสงเคราะห์นั้นตั้งอยู่ และประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์แห่งท้องที่หรือโฆษณาทวิ
ประจำท้องที่ว่าสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์ได้เลิกและแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าพนักงานซึ่งมีชื่อปรากฏในสมุดบัญชีหรือเอกสารของสมาคม
ตามใบกิจสงเคราะห์หรือปรากฏจากทางอื่น เพื่อให้ทราบว่ามีสมาคมตามใบกิจสงเคราะห์นี้เลิกและให้เจ้าหน้าที่ยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

มาตรา ๕๔ เมื่อสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์เกิด ให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์มีหน้าที่จัดการรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ไว้จนกว่าผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้ส่งมอบ

ผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้คณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ส่งมอบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่นเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๕๕ ผู้ชำระบัญชีต้องทำบัญชีของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์โดยมีชักช้าส่งให้ผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจรับรองว่าถูกต้อง และในกรณีจำเป็นอาจร้องขอให้นายทะเบียนตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบงบคุณนั้นได้

เมื่อผู้สอบบัญชีรับรองงบคุณแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบคุณต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติแล้วเสนองบคุณนั้นต่อนายทะเบียน

มาตรา ๖๐ เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่จะแบ่งให้แก่สมาชิกสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ไม่ได้ ทรัพย์สินนั้นจะตั้งโอนไปให้แก่สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์อื่น หรือนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกุศลสาธารณะตามที่ได้ระบุไว้ในข้อบังคับของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์หรือตามมติของที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่มีได้ระบุไว้ในข้อบังคับหรือที่ประชุมใหญ่ไม่ได้มีมติไว้ ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๑ ผู้ใดดำเนินการสถาปนากิจสงเคราะห์โดยมิได้จดทะเบียนเป็นสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์หรือขึ้นทะเบียนการสถาปนากิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๒ ผู้ใดเป็นสมาชิกของการสถาปนากิจสงเคราะห์ โดยรู้ว่าการสถาปนากิจสงเคราะห์นั้นมิได้จดทะเบียนเป็นสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์หรือขึ้นทะเบียนการสถาปนากิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๖๓ ผู้ใดใช้คำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “สถาปนากิจสงเคราะห์” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๗ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕ หรือฝ่าฝืน มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ กรรมการทุกคนต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์นั้น

มาตรา ๖๕ กรรมการผู้ได้รับเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นทำนองเดียวกันจากสมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ โดยไม่มีสิทธิที่จะรับได้ตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๖๘ กรรมการหรือเจ้าหน้าที่ของสมาคมมาปณิกสงเคราะห์ผู้ได้ไปจัดการรักษาทรัพย์สินของสมาคมมาปณิกสงเคราะห์ หรือไม่ส่งมอบทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่นของสมาคมมาปณิกสงเคราะห์ให้แก่อัยการผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๕๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดแบ่งหรือโอนทรัพย์สินที่ถืออยู่เมื่อได้ชำระบัญชีแล้วให้แก่บุคคลใดอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๖๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๐ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าสมาคมมาปณิกสงเคราะห์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการมาปณิกสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นสมาคมมาปณิกสงเคราะห์ที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่ากรมการมาปณิกสงเคราะห์ของส่วนราชการ องค์การของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจที่ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติการมาปณิกสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นการมาปณิกสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจที่ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีกฤษฎีกาให้เปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจใดเป็นหุ้นและจัดตั้งบริษัท และนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี จดทะเบียนบริษัทนั้นตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจแล้ว ให้การมาปณิกสงเคราะห์ของรัฐวิสาหกิจที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ยังคงดำเนินการ ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการจดทะเบียนสมาคมมาปณิกสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัตินี้และให้โอนบรรดาสหิติ หน้าที่ และความรับผิดชอบของการมาปณิกสงเคราะห์ของรัฐวิสาหกิจนั้นไปเป็นของสมาคมมาปณิกสงเคราะห์ที่จดทะเบียนแล้วนี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันจดทะเบียนบริษัทตามกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจดังกล่าว

ในกรณีที่ไม่มีกรดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการเลิกการมาปณิกสงเคราะห์นั้น

มาตรา ๗๓ ให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติการมาปณิกสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ คงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งออกมาใช้บังคับแทนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

- (๑) ค่าของจดทะเบียนสมาคมมาปณิกสงเคราะห์ ๑๐๐ บาท
- (๒) ค่าของจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมมาปณิกสงเคราะห์ ๕๐ บาท
- (๓) ค่าของจดทะเบียนตั้งหรือเปลี่ยนแปลง

กรรมการของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ	๕๐	บาท
(๔) ค่าขอตรวจเรื่องคัดเอกสารเกี่ยวกับสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ	๕๐	บาท
(๕) ค่าขอเกี่ยวกับสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ อย่างอื่น นอกจาก (๑) (๒) (๓) และ (๔)	ฉบับละ	๒๕	บาท
(๖) ใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ	๑๐๐	บาท
(๗) การรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์	ฉบับละ	๒๕	บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ทางการเงินตามที่พระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ กำหนดไว้ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน และวิธีการควบคุมสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวยังไม่รัดกุมพอที่จะป้องกันการฉ้อโกงและการแสวงหาผลประโยชน์จากกิจการฌาปนกิจสงเคราะห์ของกรรมการและเจ้าหน้าที่ของสมาคมได้ ทำให้สมาคมได้รับความเสียหาย สมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๑๗ เพื่อให้การคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของประชาชนที่เป็นสมาชิกสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานของคณะกรรมการสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

*พระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

มาตรา ๑๕ ในพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ให้แก้ไขคำว่า “กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม” เป็น “กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” คำว่า “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” คำว่า “ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม” เป็น “ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” และคำว่า “อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์” เป็น “ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว”

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้บัญญัติให้จัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่โดยมีภารกิจใหม่ ซึ่งได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม นั้นแล้ว และเนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติให้โอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่ โดยให้มีการแก้ไขบทบัญญัติต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ที่โอนไปด้วย ฉะนั้น เพื่ออนุวัติให้เป็นไปตามหลักการที่ปรากฏในพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงสมควรแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้สอดคล้องกับการโอนส่วนราชการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความชัดเจนในการใช้กฎหมายโดยไม่ต้องไปค้นหาในกฎหมายโอนอำนาจหน้าที่ว่าตามกฎหมายใดได้มีการโอนภารกิจของส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบตามกฎหมายนั้น ไปเป็นของหน่วยงานใดหรือผู้ใดแล้ว โดยแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายให้มีการเปลี่ยนชื่อส่วนราชการ รัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการให้ตรงกับภารกิจที่โอนอำนาจหน้าที่ และเพิ่มผู้แทนส่วนราชการในคณะกรรมการให้ตรงตามภารกิจที่มีการตัดโอนจากส่วนราชการเดิมมาเป็นของส่วนราชการใหม่รวมทั้งจัดส่วนราชการเดิมที่มีการยุบเลิกแล้ว ซึ่งเป็นการแก้ไขให้ตรงตามพระราชบัญญัติและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้